

دکتر حسن غفوری فرد:

خادمی امام رضا علیه السلام بالاترین سمت من در جمهوری اسلامی است

صفحه ۷

امام رضا علیه السلام: برای خانه‌هایتان سهمی از قرآن قرار دهید، زیرا خانه‌ای که در آن قرآن خوانده شود، قرآن با اهلس مائوس و خیر و برکت آن خانه فراوان گردد.

رسول نجفیان:

می‌خواهم برای امام رضا علیه السلام یک سریال بسازم

صفحه ۲

رهایی از چوبه دار زیر سایه خورشید

صفحه ۲

نام‌هایی که برای همیشه ماندگار شد

صفحه ۲

نگاهی به موقوفات آستان قدس رضوی در گذر زمان

نگاهی به دوران سیاسی و فرهنگی امام رضا علیه السلام

صفحه ۶

فعالیت ۷ کشیک ۹۰ نفره از خادم‌های افتخاری در آشپزخانه میهمانسرای حضرت

خدمتی که آن قدرها دیده نمی‌شود

صفحه ۶

شاهِ مُلک سلیمان بود گدایِ رضا علیه السلام

مدیرعامل مؤسسه آفرینش های هنری آستان قدس رضوی:

همه گروه های سرود به جشنواره آوای رضوان دعوت هستند

زهرا چکنه

«لایه های رضوی» با عناوین پابوس، باغ سلطون، قفل طلا، فانوس لایلی، چراغ گنبد، پنجره فولاد و غریبه را یکی از برنامه های این ایام برشمرد که در روزهای ابتدایی دهه کرامت برگزار شد.

مدیرعامل مؤسسه آفرینش های هنری آستان قدس رضوی انیمیشن را یکی از بهترین و پر مخاطب ترین ابزارهای روز دنیا دانست که قابلیت بالایی در انتقال

مفاهیم خاص به مخاطبان خود در هر رده سنی دارد و گفت: بخش هایی از این مجموعه در دهه کرامت سال گذشته رونمایی شد و خرسندیم که کل این پروژه در ایام فرخنده دهه کرامت امسال آماده و رونمایی شد.

مدیرعامل مؤسسه آفرینش های هنری آستان قدس رضوی برگزاری شب شعر «ملکوت هشتم» در هشت شهر قم، ساری، طبس، مشهد، شیراز، اهواز، سبزوار و حرم مطهر رضوی را دیگر برنامه تدارک دیده شده در دهه کرامت ذکر و تصریح کرد: برای نخستین بار شب شعر گوهرشاد در حاشیه دومین اجلاس دهه گردهمایی جایزه جهانی

گوهرشاد در مشهد اجرا خواهد شد.

ثابت نیا رونمایی از ۱۰ اثر نفیس خوشنویسی و نگارگری در نگارخانه رضوان مشهد، اجرای نقاشی پردهای عظیم در صحن جامع رضوی شامل تصاویر شهدای مدافع حرم و خدام شهید، تکنیک نقاشی همراه با نگارگری و تلفیقی از نقاشی و خوشنویسی، برگزاری ویژه برنامه «حصن حصین» با حضور ۳۰ تن از بهترین خوشنویسان شهر مشهد در رواق دارالهدایه حرم مطهر و هدیه آثار خوشنویس شده به زائران را از دیگر برنامه های این مؤسسه عنوان کرد.

وی خاطرنشان کرد: این مؤسسه برای کودکان و نوجوانان هم برنامه های ویژه ای را در نظر گرفته است و هر روز در دو نوبت صبح و عصر با برنامه جشن خورشید» در مجتمع امام خمینی (ره) میزبان کودکان و نوجوانان مشهدی هستیم. در این برنامه بخش های متنوع و جذابی نظیر نمایش عروسکی، بیان احادیث و روایات رضوی، مسابقه و بازی تدارک دیده شده است.

مدیرعامل مؤسسه آفرینش های هنری آستان قدس رضوی گفت: به منظور شناسایی و حمایت از جوانان مستعد و خلاق در حوزه شعر و سرود و موسیقی و ایجاد شور و نشاط دینی نخستین جشنواره سرود کشوری «آوای رضوان» برگزار می شود.

علی ثابت نیا در گفت و گو با قدس ضمن تشریح برنامه های این مؤسسه در

دهه کرامت رضوی بیان کرد: عموم گروه های سرود از سراسر کشور می توانند از سرودهایی که در وصف حضرت رضاع (ع) در شهرها و روستاهای خود اجرا می کنند، فیلم گرفته و به دبیرخانه برگزاری این جشنواره ارسال کنند.

وی یکی دیگر از زیرمجموعه های جشنواره «آوای رضوان» را اجرای ۲۵ گروه سرود در معابر عمومی ۲۵ استان کشور عنوان کرد و گفت: این برنامه با هدف ایجاد فضایی شاد و روحبخش در سراسر کشور در معابر عمومی همزمان با دهه کرامت اجرا می شود.

ثابت نیا در توضیح ویژه برنامه گلباران

حرم مطهر که همزمان با شب میلاد امام رضاع (ع) برگزار می شود، گفت: در این مراسم دو گروه سرود ۲۵۰ نفری عموم زائران را هدایت و برگه های شعر قبل از شروع مراسم در بین حضاران توزیع می شود.

مدیرعامل مؤسسه آفرینش های هنری آستان قدس رضوی اجرای گروه سرود حزب الله لبنان در عرصه میدان شهدا و سایر نقاط شهر مشهد همزمان با ایام میلاد امام رضاع (ع) را از دیگر برنامه های این مؤسسه برشمرد.

ثابت نیا یکی از طرح های مؤسسه آفرینش های هنری آستان قدس رضوی در دهه کرامت را اکران انیمیشن سینمایی «در مسیر باران» همزمان با شب میلاد حضرت رضاع (ع) در هشت شهر مشهد، اهواز، اصفهان، شیراز، تبریز، ارومیه، همدان و سمنجان عنوان کرد و گفت: برای ساخت این انیمیشن چهار سال زمان صرف شده است که به سفارش این مؤسسه در کشور لبنان دوبله عربی شده و به صورت گسترده در کشورهای اسلامی اکران می شود.

وی رونمایی از مجموعه پویانمایی «شهر هزار کیبوتر»، «رنگین کمان» و

رهایی از چوبه دار زیر سایه خورشید

وی ادامه داد: مادر داغدیده به صحبت های ما گوش داد و گفت نظر نهایي را بعد از نماز اطلاع می دهد. برای ادامه مراسم ها به مسجد رفتیم و در آیین وداع با شهدا شرکت کردیم. حجت الاسلام گوهری همچنین افزود: بعد از مراسم به دعوت این مادر دلشکسته به منزل ایشان رفتیم.

لحظات پرتلهایی را داشتیم. مادر مرحوم قادرزاده به حرمت امام رئوف (ع) از حکم قصاص قاتل فرزندش گذشت و برای دقایقی با پرچم متبرک رضوی خلوت کرد.

در پایان این دیدار معنوی به پاس بخشش و کرامت خانواده قادرزاده، این خانواده دعوت شدند تا طی روزهای آتی، میهمان بارگاه مطهر حضرت رضاع (ع) شوند.

با وساطت کاروان خدام رضوی در استان آذربایجان شرقی، یک جوان محکوم به اعدام از چوبه دار نجات یافت. به گزارش ستاد خبری دهمین دوره جشن های مردمی و بین المللی «زیر سایه خورشید»، وساطت کاروان خادمان بارگاه منور رضوی موجب بخشش یک اعدا می از چوبه دار شد.

حجت الاسلام و المسلمین سیدرضا گوهری، مبلغ اعزامی کاروان زیر سایه خورشید به استان آذربایجان شرقی در شرح این ماجرا می گوید: لحظات سرشار از معنویت و احساسی در کنار مردم ایلخچی استان آذربایجان شرقی تجربه کردیم. در این سفر ضمن استقبال از دو شهید گمنام، به دیدار خانواده مرحوم قادرزاده نیز رفتیم و با مادر این مرحوم دیدار داشتیم تا بلکه بتوانیم رضایت ایشان را کسب کنیم.

نخستین جشن مشترک ملیت های مختلف در حرم مطهر رضوی برگزار می شود

همزمان با دهه کرامت و در آستانه میلاد حضرت رضاع (ع)، نخستین جشن مشترک برای ملیت های مختلف در حرم مطهر رضوی برگزار می شود.

مدیر امور زائرین غیر ایرانی آستان قدس رضوی با اعلام این خبر گفت: برای نخستین بار جشن میلاد امام رضاع (ع) ویژه زائران عربی، اردو و آذری زنان به صورت همزمان در حرم مطهر در نظر گرفته شده که این مراسم سه شنبه ۱۰ مرداد در صحن غدیر برگزار خواهد شد.

سید محمدجواد هاشمی نژاد مداحی به سه زبان، قرائت دعای توسل، مسابقه، قرائت دلنوشته و خاطره زائران را از جمله برنامه های این مراسم برشمرد و افزود: این مراسم از ساعت ۲۱ تا ۲۲:۳۰ در صحن غدیر اجرا می شود.

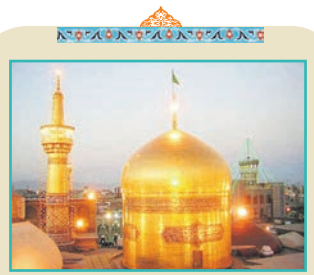
مدیر زائرین غیر ایرانی آستان قدس رضوی با اشاره به اینکه برنامه های متنوعی در این دهه نورانی و مبارک تدارک دیده شده است، افزود: ویژه برنامه هایی برای کاروان های عرب زبان، اردو زبان و آذری زبان و همچنین کودکان و نوجوان به صورت مجزا در نظر گرفته شده است.

مجتمع های میان راهی امام رضا (ع) میزبان جشن های «مهر بیکران»

همزمان با دهه کرامت رضوی، جشن های میلاد رضوی با عنوان «جشن مهر بیکران» و با شعار «امام رضا عالم آل محمد (ع)؛ امام خردورزی و محبت» در مجتمع های میان راهی امام رضاع (ع) برگزار می شود.

این جشن ها ویژه زائران و مسافران بوده که با هماهنگی سازمان فرهنگی آستان قدس رضوی در مجتمع های میان راهی امام رضاع (ع) اجرا می شود. بر اساس برنامه ریزی های صورت گرفته، در شب میلاد امام رضاع (ع) به صورت همزمان جشن های مهر بیکران با حضور خدام حرم مطهر رضوی در نمازخانه های میان راهی اسلامی، مهنه، رباط سفید، خوسف، کاهک، خضری، دشت گلستان، بردسکن، سریش، قاین، مزداوند، دامغان، بشرویه و تربت جام برگزار می شود.

جشن های «زیر سایه خورشید» نیز همزمان با شب میلاد با سعادت امام رضاع (ع) در مجتمع میان راهی دیپوک و عشق آباد تدارک دیده شده است. برگزاری جشنواره های فرهنگی، هنری و ادبی «زائران کوچک» اندیشه های بزرگ و «حکایت خورشید»، ایجاد فضای مخصوص «واحد کار رنگ آمیزی» کودکان با موضوع امام رضاع (ع) از دیگر برنامه های مجتمع های میان راهی امام رضاع (ع) در این ایام است.

امام رضا (ع) درباره صله ارحام می فرمایند:

صَلَّةُ الرَّحِمِ مَنَسَأَةٌ فِي الْأَجَلِ مَثْرَاهُ فِي الْمَالِ وَمَحَبَّةٌ فِي الْأَهْلِ؛

رسیدگی به خویشاوندان مایه طولانی شدن عمر، فزونی ثروت و محبوبیت در میان بستگان خواهد شد.

یکشنبه
۸ مرداد ۱۳۹۶
۶ ذی القعدة ۱۴۳۸
۳۰ جولای ۲۰۱۷
شماره ۸۸

یادداشت

می خواهیم برای امام رضا (ع) یک سریال بسازم

رسول نجفیان / بازیگر

دهه کرامت را روزهایی زیبا می دانم که باید همگان را به انجام کارهای نیک و پسندیده تشویق کرد. همیشه زیارت حضرت رضاع (ع) برایم لذت بخش بوده و بارها حاجت هایم را از ایشان خواسته ام.

آرزوهای زیادی را از ایشان طلب کرده ام اما مهم ترین آن ها به شفاعت برمی گردد. از امام هشتم (ع) خواسته ام همان گونه که در این دنیا یاور و پشتیبان من بوده، در روز قیامت هم مرا در نزد پروردگار شفاعت کند.

از هر گوشه حرم خاطره دارم و تصاویر زیادی در ذهنم نقش بسته است. نماز خواندن در صحن حرم و پرواز کیبوترها را بیشتر از هر چیز دیگری به خاطر دارم؛ بویژه قدیم ها که می توانستم برای کیبوترها دانه بریزم.

همیشه از امام رضاع (ع) خواسته ام که مرا برای توفیق زیارتش زیاد منتظر نگذارد. خوشبختانه آقا نیز به خواسته ام توجه داشته اند و مرا به آغوش حرم مطهرشان طلبیده اند.

آن قدر به امام رضاع (ع) علاقه دارم که تصمیم دارم، سریالی برای نشان دادن آثار بركات ایشان در زندگی افراد بسازم. سناریوی این سریال را هم نوشته ام. داستان در واقع به خانواده های برمی گردد که به خاطر غرور و خودخواهی از گرد یکدیگر پراکنده شده اند. در این میان اما ماجراهایی رخ می دهد که با عنایت حضرت رضاع (ع) و آستان قدس رضوی، این خانواده دوباره دور هم جمع می شوند. شاید اسم سریال من را «جبران غریبم کو یا ضامن آهو» بگذارم.

در همین راستا قطعه ای را هم سرودم که آوردن چند بیت از آن در پایان خالی از لطف نخواهد بود: جبران غریبم کو یا ضامن آهو؟ آن آهوئی تک مانده در دشت فریبم کو یا ضامن آهو؟

یا ضامن آهو این آهوئی من تشنه است این دشت چه بی چشمه است یا ضامن آهو

اقدامی تازه در فضا سازی بارگاه منور رضوی

پیشانی‌بندهایی برای ایوان‌های حرم مطهر

رشته لامپ‌های رنگی که روشن می‌شود و دسته‌های گل که در صحن و سرای حرم مطهر قرار می‌گیرد یعنی ایام شادی فرارسیده است. وقتی هم که کتیبه‌های سیاه پهن می‌شوند روی کاشیکاری‌ها یعنی روزهای حزن و اندوه شده است.

این‌ها، نشانه‌های ثابتی است که سال‌هاست در ایام مختلف در حرم مطهر رضوی، فرارسیدن مناسبت‌های مذهبی را یادآوری می‌کنند. به تازگی اما نشانه‌های دیگر هم به این مجموعه نشانه‌ها اضافه شده است؛ کتیبه‌های پارچه‌ای بزرگی که بر پیشانی ایوان‌های رفیع صحن‌های حرم مطهر نصب می‌شوند.

مدیر امور خدمه معاونت اماکن متبرکه و امور زائرین حرم مطهر معتقد است کتیبه‌های پارچه‌ای پیشانی ایوان، نقش مهمی در فضا سازی حرم مطهر پیدا کرده‌اند.

محمد توکلی در گفت‌وگو با خبرنگار قدس، به پیشینه استفاده از این کتیبه‌ها اشاره می‌کند و می‌گوید: سال گذشته در ایام شهادت حضرت رضاع (ع) برای نخستین بار از این کتیبه‌ها در پیشانی ایوان طلای صحن انقلاب اسلامی استفاده کردیم که با استقبال زائران حرم مطهر روبرو شد.

وی می‌گوید: واقعیت آن است که شیوه‌های برگزاری عزاداری‌ها و مراسم شاد مذهبی در این سال‌ها، متفاوت از دهه‌های پیش است و همین تغییر و تحول، رویکردهای نوینی را در فضا سازی‌های مذهبی در اماکن متبرکه ایجاد می‌کند. توکلی می‌گوید: در ماه مبارک در ایام ولادت امام حسن مجتبی (ع) و در ایام

حسین رسول‌زاده

شهادت امیرالمؤمنین علی (ع) استفاده از این کتیبه‌ها در شکل گسترده‌تری در حرم مطهر انجام شد و بر اساس نظرسنجی‌ها، این بار نیز مورد استقبال زائران حرم مطهر قرار گرفت.

مدیر امور خدمه معاونت اماکن متبرکه و امور زائرین حرم مطهر می‌گوید: امسال در ایام دهه پربرت کرامت، چهار ایوان صحن انقلاب اسلامی، چهار ایوان صحن آزادی و ایوان طلای صحن جمهوری اسلامی به این کتیبه‌های پارچه‌ای مزین شده است.

توکل‌ی ادامه می‌دهد: طراحی و استفاده از این کتیبه‌ها در پیشانی ایوان مقصوره صحن مسجد جامع گوهرشاد و ایوان ولی عصر (عج) صحن جامع رضوی هم در دست بررسی است.

وی به مضامین درج شده در این کتیبه‌ها اشاره می‌کند و می‌گوید: آنچه بر روی این کتیبه‌ها نقش بسته، عناوین و القاب ائمه اطهار (ع) و نیز عباراتی مرتبط با مناسبت‌های مذهبی است.

توکل‌ی می‌گوید: سعی شده از عبارات آشنا و همه فهم در این کتیبه‌ها استفاده شود. وی ادامه می‌دهد: کار انتخاب و پیشنهاد این مضامین با مدیریت روشنائی اماکن متبرکه است و توسط مدیریت فرهنگی آستان قدس رضوی بررسی و تأیید می‌شود.

مدیر امور خدمه معاونت اماکن متبرکه و امور زائرین حرم مطهر به کار آماده‌سازی و نصب این کتیبه‌ها هم اشاره می‌کند و می‌گوید: صفر تا صد این کار توسط جمعی از خادمان افتخاری آن هم به صورت کاملا گمنام انجام شده است.

زبان چرمش کم، اما جرم و گناهش زیاد است

دقیقه قبل اذان برخیزید و سحر را درک کنید، زیرا با استناد به روایت معصومین (ع) هر کس در زمان خواب نیت کند که چند دقیقه قبل از اذان بیدار شود، تا زمانی که از خواب بیدار شود نفس هایش برای او تسبیح و ذکر است.

صدق در گفتار

حجت الاسلام والمسلمین عالی دومین مرحله صداقت را صدق در گفتار دانست و با بیان این که زبان چرمش کم اما جرم و گناهش فراوان است، تصریح کرد: از ۷۰ گناه کبیره ای که انسان را دچار سقوط و جهنم می‌کند ۲۵ مورد آن مرتبط به زبان است.

وی تهمت زدن، دروغ گفتن، افشای راز دیگران، دل شکستن، غیبت کردن و... برخی از گناهان زبان ذکر کرد و افزود: امام علی (ع) در نهج البلاغه می‌فرماید کسی که زیاد حرف می‌زند خطاهای او هم زیادتر می‌شود، از این رو در سیره بزرگان و علما می‌بینیم که این بزرگواران تا زمانی که نیاز نبود و یا از آن‌ها سوآلی نمی‌پرسیدند سخن نمی‌گفتند.

حجت الاسلام و المسلمین مسعود عالی در چهارمین ویژه برنامه جشن‌های شکوه رضوان که با حضور عموم زائران پس از نماز مغرب و عشاء در صحن جامع رضوی برگزار شد، صداقت را گمشده امروز زمان عنوان کرد و افزود: صداقت در نیت، گفتار و عمل اقسام صداقت است که متأسفانه برخی از ابعاد آن در جامعه کمرنگ شده است.

صدق در نیت

وی نخستین مرحله صداقت را صدق در نیت ذکر و تصریح کرد: نیت‌ها باطن افراد را می‌سازند و آنچه باعث تفاوت انسان‌ها با یکدیگر می‌شود باطن وجودی آن‌هاست. به گفته این کارشناس مذهبی نوع نیت‌ها و افکار باعث تغییر در باطن افراد می‌شود، از این رو پاکی نیت آثار تربیتی، معنوی و مادی فراوانی برای انسان دارد و افراد مؤمن همیشه تمامی افکار و اعمالشان بر اساس نیت‌های پاک الهی انجام می‌شود. این استاد حوزه خطاب به عموم زائران حرم مطهر رضوی گفت: نیت کنید چند

نماینده ولی فقیه در قزوین:

حضور کاروان‌های خدام

امام رضا (ع) در مناطق

مختلف به مثابه بارش

رحمت رضوی است

حکومت

یکشنبه
۸ مرداد ۱۳۹۶
۶ ذی القعدة ۱۴۳۸
۳۰ جولای ۲۰۱۷
شماره ۸۸

نماینده ولی فقیه در استان قزوین با بیان اینکه حضور کاروان‌های «زیر سایه خورشید» در مناطق مختلف به مثابه

بارش رحمت رضوی است، ابراز امیدواری کرد: این حرکت معنوی در نفوس مردم تأثیر گذار باشد.

به گزارش ستاد خبری دهمین دوره جشن‌های مردمی و بین‌المللی «زیر سایه خورشید»، آیت‌الله عبدالکریم عابدینی در دیدار خادمان آستان مقدس علی بن موسی الرضا (ع) ضمن قدردانی از حضور خدام رضوی در استان قزوین اظهار کرد: حضور معنوی شما عزیزان در مناطق مختلف شبیه بارش رحمت رضوی است که نصب استان قزوین شده و امیدوارم در نفوس مردم تأثیر داشته باشد.

امام جمعه قزوین ادامه داد: امام رضا (ع) و خواهر و برادر ایشان سه سفر و هجرت داشتند که در سه خط جغرافیایی رخ داد و از نظر معنایی مکمل یکدیگر است.

نماینده ولی فقیه در استان قزوین اضافه کرد: سفر امام رضا (ع) به مشهد، سفر حضرت معصومه (س) به قم و سفر حضرت احمد بن موسی (ع) به شیراز هر کدام در سه خط سیر ادامه پیدا کرد و مانند یک چشمه جاری توانست دل‌های مردم ایران را از نظر دینی و معنوی آبیاری کند.

وی همچنین افزود: یکی از دلایلی که در جهان اسلام کشور ایران به عنوان پایگاه امامت و ولایت شناخته شده است به دلیل سه سفر فرهنگی از سوی امام رضا (ع) و خاندان ایشان است، این محوریت موضوعی است که تکلیف خادمان حرم رضوی را در سفرهای خود مشخص می‌کند.

آیت‌الله عابدینی با بیان اینکه تکلیف خادمان حرم رضوی همان رسالت ائمه (ع) در نشر مباحث دینی و قرآنی است، ابراز کرد: استمرار این سفرها در مناطق محروم کشور و حتی کشورهایی که از نعمت حضور امام بی‌بهره بوده‌اند، زمینهای است تا مردم با فرهنگ ائمه آشنا شوند.

وی ابراز کرد: در سفرهای خادمان به شهرهای مختلف باید به سیره امام رضا (ع) تاسی کرده و معارف ایشان را به مردم منتقل کنید.

امام جمعه قزوین اضافه کرد: امام رضا (ع) در زمان استقبال مردم نیشابور از ایشان، از فرصت به دست آمده به نحو احسن استفاده کردند و با بیان حدیث سلسله الذهب، بحث امامت و ولایت را در کنار توحید مطرح کردند و فرمودند شرط دینداری قبول ولایت است.

وی با اشاره به اینکه قرآن و اهل بیت (ع) بدون هم ناقص است، گفت: امروز داعشی‌ها با نام و توسل به آیات قرآن به دستور استکبار جهانی در حال کشتار مسلمانان هستند. همه ما وظیفه داریم مردم را به قرآن و عترت در کنار یکدیگر دعوت کنیم

وی توجه دادن مسلمانان به سرنوشت دیگر مسلمانان جهان را از وظایف خادمان حرم رضوی برشمرد و ابراز کرد: امروز نباید هیچ کس از سرنوشت مردم غزه، بحرین، یمن، لبنان، سوریه و عراق غافل باشد و باید با حضور در هر منطقه‌ای این مباحث برای مردم روشن‌گری و تبیین شود تا به دغدغه آنها تبدیل شود.

شعر

احمد رضا قدیریان

پنجره

یک گنبد پاک، آسمان ما را بس

یک گوشه رواق، سایه بان ما را بس

درها همه بسته‌اند و در صحن شما

یک پنجره باز است و همان ما را بس!

عیادت از

۲۰۰۰ بیمار زمین‌گیر

و سرطانی

در دهه کرامت

همزمان با دهه کرامت رضوی نمایندگان آستان قدس رضوی از دو هزار بیمار زمین‌گیر سرپرست خانوار و سرطانی در سراسر کشور عیادت می‌کنند. با هماهنگی‌های صورت گرفته نمایندگان آستان قدس رضوی به دیدار بیماران زمین‌گیر سرپرست خانوار و صعب‌العلاج و شهرها و روستاهای سراسر کشور می‌روند، و ضمن عیادت از آنها دلجویی خواهند کرد.

نمایندگان آستان قدس رضوی از ۸۵۷ بیمار در استان‌های خراسان رضوی، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان، ایلام، کرمانشاه، کرمان، هرمزگان، لرستان، چهارمحال بختیاری و کهگیلویه و بویراحمد و ۱۱۴۳ بیمار در سایر استان‌ها عیادت خواهند کرد.

پیش از این نیز در ایام عید نوروز خدام حرم مطهر همراه با پرچم متبرک و بسته‌های متبرک از بیماران زمین‌گیر سرپرست خانوار عیادت و از آن‌ها دلجویی کردند.

نظافت روزانه

۳۵۰ هزار مترمربع

سطوح سنگ فرش

در حوزه اماکن متبرکه

همزمان با دهه کرامت رضوی به صورت شبانه روزی و روزانه بالغ بر ۳۵۰ هزار مترمربع سطوح سنگ فرش در حوزه اماکن متبرکه نظافت می‌شود. علاوه بر نظافت سطوح سنگ فرش با در نظر گرفتن دو نوبت شستشو برای برخی از اماکن، بیش از ۴۰۰ هزار مترمربع تحت پوشش شستشوی مکانیزه قرار دارد.

۱۰۰۰ چشمه سرویس بهداشتی در حوزه اماکن متبرکه که وجود دارد که به صورت شبانه روزی مورد استفاده قرار می‌گیرد که علاوه بر شستشوی روزانه سرویس‌ها با مواد جرم‌گیر و ضدعفونی‌کننده، سالانه حدود ۱۰۰ هزار لیتر مایع دستشویی با کیفیت مورد تأیید مراکز بهداشتی در حرم مطهر استفاده می‌شود. کارشناسان بخش بهداشت با همکاری مرکز بهداشت ثامن، نیز سلامت آب را به صورت روزانه بررسی و میزان کلرهای باقی‌مانده در شیرهای برداشت آب را اندازه‌گیری می‌کنند.

بیانات امام راحل

و مقام معظم رهبری

به آستان قدس رضوی

باز خوانی می‌شود

معاون تبلیغات آستان قدس رضوی گفت: همزمان با دهه کرامت همایش تخصصی «حرم، پایگاه فرهنگی و بصیرت» با موضوع بازخوانی منویات و پیام‌های امام راحل و مقام معظم رهبری به آستان قدس رضوی برگزار می‌شود.

این نشست تخصصی با حضور حسن رحیم‌پور ازغدی عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی یکشنبه ۸ مرداد ماه از سوی اداره پاسخگویی به سوآلات دینی این معاونت تدارک دیده شده است.

وی با بیان اینکه در نشست‌های صمیمی و علمی این معاونت، توجه به نیاز مخاطب و توجه به مسایل روز همواره مورد تأکید بوده است، اظهار داشت: عموم نخبگان و فعالان فرهنگی برای حضور در این مراسم می‌توانند از ساعت ۱۷:۳۰ تا ۱۹:۳۰ به سالن اجتماعات دانشگاه علوم اسلامی رضوی مراجعه کنند.

نام پای کبرای همیشه ماندگار شد

نگاهی به موقوفات آستان قدس رضوی در گذر زمان

یکشنبه
۸ مرداد ۱۳۹۶
۶ ذی القعدة ۱۴۳۸
۳۰ جولای ۲۰۱۷
شماره ۸۸

۷۰ درصد موقوفات مطلق است

۷۰ درصد عواید موقوفات آستان قدس رضوی مربوط به موقوفات «مطلق» است، به این معنا که واقفان، سرفصل و موضوع خاصی را برای مصرف دارایی‌شان مشخص نکرده‌اند، از این رو با نظر تولیت آستان قدس رضوی این عواید در حوزه‌های مرتبط با زائر و زیارت هزینه می‌شود.

سرفصل‌های موقوفات

یکی از برکات انقلاب اسلامی احیا و بازپس‌گیری موقوفات آستان قدس رضوی بوده که به دلایل گوناگون حیف و میل و صرف‌خوش‌گذرانی‌ها و میهمانی‌های دربار پهلوی می‌شده است. از این رو پس از پیروزی انقلاب اسلامی با تشکیل هیئتی مرکب از صاحب‌نظران و استادان حوزه و دانشگاه بودجه موقوفاتی آستان قدس رضوی در ۲۶ سرفصل سازماندهی شد.

روشنایی و سوخت حرم مطهر، تنظیف و تطهیر حرم مطهر، کارکنان شامل: خدام، حفاظ، دربانان، فراشان، کفشیانان و مؤذنان، تعمیرات بیوتات متبرکه، دارالشفاء و بیمارستان‌های وابسته، میهمانسرا و اطعام، زوار، اعیاد، سوگواری و روضه خوانی، ایام سادات، سادات، طلاب، اهل علم برخی از فصول تعیین شده است.

همه وقفنامه‌ها قابل پذیرش نیست

برای پذیرش وقف در آستان قدس رضوی شرایطی وجود دارد. از این رو تمام تقاضاهایی که برای وقف ارائه می‌شود، قابل پذیرش نیست. به عنوان مثال در سال ۱۳۹۰، ۱۰ وقفنامه، در سال ۱۳۹۱، ۲۱ وقفنامه، در سال ۱۳۹۲، ۲۱ وقفنامه، در سال ۱۳۹۳، ۲۸ وقفنامه و در سال ۱۳۹۴ نیز ۱۹ وقفنامه مورد پذیرش قرار گرفته است و به وقفنامه‌های آستان قدس رضوی اضافه شد.

پُر در آمدترین موقوفات

به موقوفاتی که واقف برای مصرف آن موضوع و سرفصلی را معین کرده باشد، موقوفات «خاص» می‌گویند. از نظر شرعی عواید این موقوفه‌ها را خارج از نظر واقف نمی‌توان هزینه کرد.

بیشترین عواید حاصل از موقوفات خاص در بخش روشنایی حرم مطهر رضوی، برگزاری مراسم سوگواری و روضه خوانی، حفاظ، درمانی و دارالشفاء، فقرا و مستمندان و فرش حرم مطهر است.

جالب است بدانید، برخی از سرفصل‌های موقوفاتی دارای تعداد قابل توجهی رقبه وقفی شامل ملک، زمین، چاه، قنات و... است، ولی عواید مالی حاصل از آن موقوفه اندک است. اما برخی از موقوفات با آنکه از نظر کمیت شاید رقبات زیادی نداشته باشند، ولی درآمد موقوفاتی آن‌ها بالا است.

در آستان قدس رضوی ۴۲۰ وقفنامه با بیش از ۲۰۰۰ رقبه وقفی شامل زمین، ملک، باغ، قنات، کاروانسرا و... وجود دارد. به طور کلی هر وقفنامه دارای رقباتی است، اما از بین تمام وقفنامه‌ها تنها ۲۲۰ وقفنامه یا دارای درآمد است و یا در تصرف آستان قدس رضوی است.

نیاز امروز موقوفات

با توجه به مأموریت جدید آستان قدس رضوی در حوزه کمک به محرومان و مستضعفان، ارائه خدمات گسترده به سالانه بیش از ۳۰ میلیون زائر و مجاور توفیق تشریف به حرم مطهر رضوی را دارند و همه این زائران دوست دارند غذا در میهمانسرای حضرت تهیه شود که درآمد منابع موقوفاتی سرفصل میهمانسرا و اطعام زائران، جوابگوی این دهند. زیرا گران بودن هزینه‌های رفت و آمد و اسکان در مشهد باعث شده که میزان تشریف و مدت ماندگاری زائر در

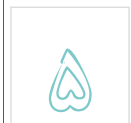
شيفتگان حضرت رضا(ع) با تأسی از آموزه‌های اهل بیت(ع) همواره پیرو و رهرو راه آنان بوده‌اند و برخی به منظور ابراز نهایت ارادت و ادب خود، از مسیر ایثار و سخاوت سر بر آورده و توشه آخرت خود را با پیشکش دارایی خود و وقف آن به آستان ثامن الحجج(ع) پُربار تر می‌کنند.

عشق و ارادت به آستان هشتمین خورشید ولایت حضرت رضا(ع) سبب شد تا اکنون پس از گذشت بیش از ۱۲ قرن از شهادت حضرت رضا(ع) آستان قدس رضوی به عنوان بزرگ‌ترین سازمان موقوفاتی در صدر نهادهای موقوفاتی جهان قرار گیرد. این آستان همواره با تمام توان تلاش خود را برای تحقق نیات واقفان مصروف داشته است.

زهرا چکنه

یکشنبه
۸ مرداد ۱۳۹۶
۶ ذی القعدة ۱۴۳۸
۳۰ جولای ۲۰۱۷
شماره ۸۸

وقف مخصوص قشر مرغه نیست!

خوشبختانه بتازگی این امکان فراهم شده است که همه افراد در سطوح مختلف مالی بتوانند، واقف باشند. به این شکل که هر کسی به اندازه توانایی که دارد، مبلغی را به آستان قدس رضوی می‌دهد و در وقف مشارکتی شریک می‌شود. پس از اینکه مبلغ مورد نظر برای خرید یک زمین و یا ملک تأمین و تجمیع شد این آستان مقدس مجموعه و یا ملک را خریداری می‌کند و همه کسانی که برای خرید آن پولی را پرداخت کرده‌اند، واقف آن می‌شوند. همچنین امکان اینکه افرادی که تمایل دارند، سود سپرده بانکی خود را برای مشارکت در وقف‌های مشارکتی و یا هزینه‌های حرم مطهر رضوی اختصاص دهند، فراهم شده است.

صفویه و قاجار رتبه اول تعداد موقوفات

بیشترین تعداد موقوفات آستان قدس رضوی در طول اعصار گوناگون به دوران قاجار و صفویه تعلق دارد که در این دوران با نفوذ علما و روحانیت در دربار، بسیاری از واقفان این دوره را پادشاهان و صاحب منصبان تشکیل می‌دهند، ولی متأسفانه به علت گذشت زمان و با خیانت و غفلت‌هایی که برخی از افراد کرده‌اند، اکنون بخشی از موقوفات دوران صفویه در اختیار آستان قدس رضوی نیست. همچنین با توجه به اینکه موقوفات در بیشتر سلسله‌ها تابع سیاست‌های حکومت مرکزی بود، در رژیم پهلوی به خاطر اقدام‌های ضد مذهبی پهلوی، تعداد واقفان این دوره با کاهش روبه رو شد.

قدیمی‌ترین وقفنامه‌ها

طبق اسناد موجود، قدیمی‌ترین، وسیع‌ترین و نخستین وقفنامه‌های رسمی برجای مانده از موقوفات آستان قدس رضوی، به وقفنامه‌های عتیق علی بن احمد ملک طوسی به سال ۹۳۱ هجری قمری برمی‌گردد. پس از وی قدیمی‌ترین وقفنامه‌ها به خواجه علاءالدین حاجی به سال ۹۳۳ هجری قمری، سید لطیف شاه حسینی به سال ۹۴۰ هجری قمری، سید امیر جلال الدین محمد به سال ۹۵۰ هجری قمری و سید ابوالفتح علی الحسینی به سال ۹۵۷ هجری قمری تعلق دارد.

پراکندگی موقوفات

موقوفات آستان قدس رضوی در ۱۳ استان کشور پراکنده است که بیشترین موقوفات حضرت رضا(ع) در استان‌های خراسان رضوی، شمالی، جنوبی، تهران و استان‌های شمالی واقع شده است. در حوزه بین الملل نیز آستان قدس رضوی موقوفاتی دارد، ولی شناسایی آن با گذشت زمان با مشکلاتی روبه روست، زیرا به‌وسیله سلاطین قبل از انقلاب و بویژه پهلوی یا فروخته شده و یا از بین رفته است، اما در حال حاضر موقوفاتی در شهر بیروت و دهلی به عنوان موقوفه حضرت در دسترس این آستان مقدس است.

فات چیست؟

زائران در حوزه کمی و کیفی، ضروری است که واقفان در این حوزه‌ها ورود جدی‌تری داشته باشند. به طور مثال که حداقل سالانه یک مرتبه میهمان خوان با برکت حضرت رضا(ع) شوند، از این رو باید حداقل ۳۰ میلیون پرس میزان نیست. همچنین موضوع ایاب و ذهاب و اسکان زائران از جمله مواردی است که واقفان باید مورد توجه قرار مر مشهد کاهش یابد و ارادتمندان حضرت رضا(ع) از فیض معنوی و روحانی این حریم ملکوتی کمتر بهره ببرند.

هرگز فکر نکنید حق بیشتری نسبت به انقلاب دارید

شهید مدافع حرم «محمّد علیپور» اولین بار ۱۴ خرداد ماه سال ۱۳۹۲ به سوریه اعزام شد، اما بعد از ۲۵ روز مجروح شد و بازگشت. این شهید گرانقدر در آخرین اعزام خود، بعد از ۴۰ روز در تاریخ چهارم اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۳ به شدت مجروح شد و به کما رفت و سپس به شهادت رسید. در ادامه بخشی از وصیتنامه شهید علیپور را با هم مرور می‌کنیم:

«خدمت همسر عزیز و شیرزن خودم سلام، می‌دانم که از روزی که با من پیوند ازدواج بستید، می‌دانم قصور زیادی دارم، آن طور که شما بودید، من نبودم. اگر همیشه با شجاعت و افتخار، آماده هر گونه ماموریت بوده‌ام، تنها به همت شما و مسئولیت پذیری شما بوده‌ام. اگر عمری باقی بود، از خداوند می‌خواهم توفیق جبران محبت‌های شما را به بنده عطا فرماید و اگر خدا خواست و شهادت نصیب بنده حقیر شد، طلب حلالیت دارم. بعد از بنده، هرگز از خط ولایت خارج نشوید، بسیار مواظب باشید که فتنه‌گران گناه به نام ولایت در پی خواهند بود تا شما را در مقابل ولایت قرار دهند. هرگز فکر نکنید که نسبت به سایر مردم، حق بیشتری نسبت به انقلاب دارید، هر چه بوده وظیفه بوده است. به فرزندانم بگو که عاشق سیدعلی خامنه‌ای بوده‌ام. بگو که اگر شادی روح بابا را می‌طلبند، سرباز ولایت سیدعلی باشند، صحبت‌های حضرت آقا را خوب بشنویند و به جان دل بگیرند که چراغ هدایت شما خواهد بود.»

هکرکت

یکشنبه
۸ مرداد ۱۳۹۶
۶ نای القعه ۱۳۳۸
۳۰ جولای ۲۰۱۷
شماره ۸۸

عرض ارادت

آقا کرشم زیاد است

ساغر ایاقچی

در حرم امام مهربانی‌ها خیلی‌ها حضور دارند، گروهی دلشان هوای او را می‌کند و برای ترمیم دل و قلبشان زیارت می‌روند، گروهی هم به دنبال گره‌گشایی مشکلاتشان هستند و گروهی هم، اصلاً کاری به این دسته‌بندی‌ها ندارند. مهم این است که همه با هر نیتی که دارند، مسافت‌ها و کیلومترها را طی می‌کنند تا دمی در هوای کوی امام رضاع (نفس بکشند.

آقای «علیرضا دهقان» هم یکی از همین زائران است که روز گذشته به مشهد رسیده و به گفته خودش تاکنون هر ساله زیارت امام هشتم (ع) قسمت شده است. این زائر ۵۸ ساله که شغل آزاد دارد و اولویت هر سفری را مشهد و پابوسی حرم امام غریب نوازمان می‌داند، می‌گوید: همیشه مشهد برای من و خانواده‌ام اولویت هر سفری است. زیرا خیر دنیا و آخرت در این سفر برای هر کسی فراهم است.

دختر این زائر کوی امام مهربانی‌ها هم در تکمیل صحبت‌های پدر توضیح می‌دهد: از بچگی با پدر هر سال برای زیارت به مشهد می‌آیم و حالا هم که بزرگ شده‌ام، این سفر را با هم ادامه می‌دهیم. رقیه دهقان می‌افزاید: بنا به همین رسم خوب، نوه‌ها هم برای زیارت به مشهد ما را همراهی می‌کنند و این سفر معنوی علاوه بر حس خوب کنار امام رضاع (ع) بودن، دور هم بودن خانواده را هم برای همه ما به همراه دارد.

سراغ محمد نوه هفت ساله این زائر تهرانی می‌روم. او با حس و حال کودکی می‌گوید: امام رضاع را خیلی دوست دارم. من هم با خانواده برای زیارت آمده‌ام. پدر بزرگ این خانواده ادامه می‌دهد: هرطوری که بشود، برنامه‌ریزی می‌کنیم که سالی یک بار برای عرض ارادت به حرم امام رضاع (ع) مشرف شویم. همیشه بعد از این سفر احساس آرامش خاصی دارم و حس می‌کنم، انرژی می‌گیرم. بچه‌ها هم همین حس خوب را دارند. آخر آقا کرشم زیاد است.

فعالیت ۷ کشیک ۹۰ نفره از خانم‌های خادم افتخاری در آشپزخانه میهمانسرای حضرت

خدمتی که آن قدرها دیده نمی‌شود

حسین رسول‌زاده

عکس: محمد علی رضایی / قدس

رابط فرهنگی هم داریم

همه خانم‌های حاضر در این بخش، خادم افتخاری هستند. خانم مجاور در میان سرو صدای قاشق و چنگال‌ها، تأکید می‌کند: «حتی خانمی که کاربر سیستم است و حضور و غیاب‌ها و دیگر موارد اداری را ثبت می‌کند هم افتخاری است.»

بر خلاف آنچه به نظر می‌رسد، همه کار خانم‌ها در این بخش، محدود به آماده سازی مواد خوراکی نیست. خانم مجاور می‌گوید: «ما رابط آموزش و رابط بهداشت هم داریم؛ حتی رابط فرهنگی هم داریم و شاید برای تان جالب باشد که بدانید در همین جمع خانم‌ها، کارهای فرهنگی فراوانی انجام می‌شود.» گوشه‌ای را نشان می‌دهد که با پارچه‌های سبز محصور شده است. می‌گوید: «برای رعایت اصول بهداشتی رفت و آمدها به این بخش به طور کامل محدود است اما امروز به مناسبت دهه کرامت و برای آن که دختران جوان محل خدمت مادرانشان را دیده باشند از جمعی از آن‌ها دعوت کردیم و صبحانه را با هم خوردیم و مراسم مختصری را با حضور این میهمان‌های نوجوان برگزار کردیم. این، یکی از کارهایی بود که توسط رابط فرهنگی انجام شد.»

هفت کشیک، هر کشیک ۹۰ نفر

«هفت کشیک خدمتی داریم. یعنی هفته‌ای یک بار توفیق می‌شود تا در میهمانسرای حرم مطهر خدمت کنیم. در هر کشیک حدود ۹۰ نفر از خادمان افتخاری، توفیق خدمت دارند. هر کشیک، یک مسئول کشیک هم دارد.» این‌ها را «خانم مجاور» می‌گوید که مسئول کشیک پنجشنبه خانم‌ها در آشپزخانه میهمانسراست. آرام و قرار ندارد. به خط‌های کاری سرکشی می‌کند و به خانم‌ها نکاتی را یادآوری می‌کند.

حضور عکاس و خبرنگار، یکدستی فضای زنانه بخش را به هم زده است. او درباره روند کارها در این بخش می‌گوید: «هر چند نفر از خانم‌ها در یک خط خدمت می‌کنند. هر خط مسئول انجام یکی از کارهاست. کارها بسته به نوع غذا، متفاوت است؛ البته برنج پاک کردن کار ثابتی است که تقریباً هر روز انجام می‌شود. چهار میز مسئول پاک کردن برنج هستند. بعد از آن اقلام مورد نیاز در پخت و پزها را آماده می‌کنیم.

پاک کردن حبوبات، پاک کردن سبزی و آماده کردن قاشق و چنگال‌ها بخشی از این کارهاست. انجام این کارها تقریباً همه وقت خدمتی خانم‌ها را پر می‌کند؛ آن قدر که خانم‌ها جز برای نماز، لحظه‌ای فرصت نمی‌کنند از پشت میزها بلند شوند.»

خدمتی که آن قدرها دیده نمی‌شود

خانم‌های خادم افتخاری در آشپزخانه میهمانسرای حرم مطهر، حرکت‌های خودجوش دیگری هم دارند؛ حرکت‌هایی که با هماهنگی اداره میهمانسرا انجام می‌شود. مسئول کشیک به شماری از این برنامه‌ها اشاره می‌کند و می‌گوید: «با هزینه نیروهای افتخاری، بسته‌های کوچکی تهیه کرده‌ایم که شامل جامناز، مهر و تسبیح است. چند تایی از خانم‌ها همین جا، اقلام را بسته‌بندی می‌کنند. ما این هدیه‌های فرهنگی را به دخترخانم‌های نوجوان تقدیم می‌کنیم که خاطره‌ای به یادماندنی از میهمانسرای حضرت در خاطرشان بماند؛ همه این‌ها البته در کنار وظیفه اصلی‌ای است که به عهده داریم.»

راهنمای سالن غذاخوری میهمانسرا و انتظاماتش هم بر عهده همین خانم‌هاست. شاید یکی از خانم‌های میهمان سؤالی داشته باشد یا راهنمایی بخواهد. این تنها بخش خدمت افتخاری خانم‌های میهمانسراست که دیده می‌شود. دیگر بخش‌های این خدمت، معمولاً آن قدرها به چشم نمی‌آید. مسئول کشیک روز پنجشنبه تأکید می‌کند: «امیدواریم حضرت، این خدمت را از ما قبول کنند؛ دیده شدن یا نشدنش، اصلاً اهمیتی ندارد.»

معرفی کتاب

نگاهی به دوران سیاسی و فرهنگی امام رضا (ع)

دوران امامت حضرت رضاع (ع) ۲۰ سال به طول انجامید. این دوران از نظر سیاسی و فرهنگی از اهمیت و حساسیت خاصی برخوردار بود، زیرا روند تحولات سیاسی و فرهنگی جامعه اسلامی در این مقطع به گونه‌ای بود که افکار عمومی را بیش از پیش متوجه مکتب اهل بیت (ع) می‌کرد.

در ایام دهه کرامت رضوی امروز با معرفی یکی از کتاب‌هایی که به تحلیل شرایط سیاسی و فرهنگی دوران امام رضاع (ع) می‌پردازد، با شما همراه هستیم. کتاب «چهل حدیث امام رضاع (ع)» به انضمام شرح حال و گزارش سیاسی و فرهنگی دوران امام (ع) که برای نخستین بار توسط انتشارات آستان قدس رضوی (بنفش) و به قلم کاظم مدیر شانه‌چی روانه بازار نشر شده است در قالبی متفاوت، علاوه بر ترجمه چهل کلام گوهر بار این امام همام به صورت شعر، به صورت دسته‌بندی شرح حال و اوضاع سیاسی و فرهنگی دوران زندگی با برکت امام رضاع (ع) را مورد تحلیل و بررسی قرار می‌دهد.

در نخستین بخش این کتاب، زندگی حضرت رضاع (ع) و خاندان گرامی‌شان، دوره امامت و سیره علمی و اخلاقی و رویدادهای سیاسی دوران این امام همام بررسی شده است. در بخش دوم این مجموعه نویسنده به معرفی صحابه و عالمان عصر حضرت رضاع (ع) می‌پردازد و بخش پایانی کتاب هم شامل ترجمه ۴۰ گفتار از سخنان گهربار حضرت علی بن موسی الرضاع (ع) توسط استاد باقرزاده (بقا) به صورت نظم درآمده است.

شرح حال گزارش سیاسی و فرهنگی دوران امام رضاع (ع)، امامت حضرت، مقام علمی امام رضاع (ع)، اخلاق امام (ع)، اوضاع سیاسی آن زمان، اصحاب

خدمی امام رضا علیه السلام بالاترین سمت من در جمهوری اسلامی است

دکتر حسن غفوری فرد، چهره باسابقه سیاسی است که اگرچه مناصبی همچون وزارت، استانداری خراسان، معاون رئیس جمهور و نمایندگی مجلس را در پرونده کاری اش دارد، اما بیش و پیش از هر چیز به خدمی امام رضا (ع) افتخار کرده و خود را با این عنوان معرفی می کند.

فرا رسیدن ایام دهه کرامت فرصتی را فراهم آورد تا با این خادم الرضا درباره فضای انس و ارتباطش با امام رئوف گفت و گو کنیم که مشروح آن به حضورتان تقدیم می شود:

از چه زمان ارتباط با امام رضا (ع) فصلی جدید در زندگی تان گشود و با ایشان مانوس شدید؟

اولین بار وقتی ۱۰ ساله بودم به حرم مطهر امام رضا (ع) مشرف شدم و بار دوم در ۱۶ سالگی این توفیق برابرم تکرار شد. سال ها گذشت تا در شهریور سال ۵۷ و در پی زلزله طیس این توفیق بازم برابرم حاصل شد. در مجموع قبل از انقلاب با وجود مشکلات سفر به مشهد، ۵-۶ بار زائر آقا شدم.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی و انتصاب به سمت استانداری خراسان در سال ۱۳۵۸، پس از پیاده شدن از هواپیما، اولین جایی که رفتم، حرم امام رضا (ع) بود و از آن دوران زندگی با ثامن الحجج (ع) گره خورد و هر گاه نیاز و حاجتی از نظر شغلی و شخصی داشتم، اولین جایی که می رفتم، حرم مطهر بود، بویژه آنکه در اوایل انقلاب، استانداری خراسان با مشکلات فراوان روبه رو بود. همین زیارت امام رضا (ع) به من روحیه می داد و در همه شرایط کمک می کرد.

مثلا در مقطعی فکر کنم سال ۶۳ یا ۶۴ مادرم دچار سکت قلبی شد و من قبل از رفتن به بیمارستان، ابتدا به مشهد رفتم و برای شفای مادرم دعا کردم.

گرفتند و خبر بارداری دخترم را دادند. برای همین است که می گویم که همه لحظه های زندگی ما عنایت امام رئوف (ع) گره خورده است.

با توجه به آنکه شما از خادمان حرم مطهر رضوی هستید، در کنار مناصب مختلف دولتی و عناوینی که تاکنون داشته اید، این خدمی برایتان چه جایگاهی دارد و حس شما نسبت به آن چیست؟

مرحوم آیت الله طیبی از سر لطف، حکم خادمی حضرت ثامن الحجج (ع) را به من داد و همه جا خودم را با افتخار با این سمت معرفی می کنم.

اگرچه من پست ها و سمت هایی همچون استانداری، وزارت، معاون رئیس جمهور، استاد دانشگاه، رئیس ستاد کمیته المپیک، نمایندگی مجلس و... را تجربه کرده ام، اما بزرگ ترین شیرین ترین افتخارم، خدمی امام رضا (ع) بوده هست.

البته از روز اول خدمی این طور فکر می کنم که ملانکه خادم امام رضا (ع) هستند و ما خادم زائران حضرت (ع) هستیم و به خودم تلقین می کنم که باید به زائران امام (ع) که بعضا با سختی بسیار و حتی پای پیاده به حرم مشرف شده اند، به عنوان مخدوم خود نگاه کنیم. این باعث می شود که در مقابل بدخلقی و حتی ذرشتی برخی از زائران صبور و خوش اخلاق باشم.

کار در حرم برای من قدسی است، وقتی در فرودگاه از هواپیما پیاده می شوم، خود را در حرم می بینم و تلاش می کنم از فضای روحانی حاکم بر مشهد مقدس، نهایت استفاده را ببرم.

در حرم چطور حاجات خود را به محضر امام رضا (ع) عرض و رفع مشکلات را درخواست می کنید؟

هر گاه به زیارت حضرت (ع) مشرف می شوم، عرض می کنم: برای گل روی شما آمده ام نه بیان حاجت، اما هر گاه مشکلی هم داشتم به ایشان گفته ام؛ برای مثال مدت ها بود که آرزوی نوهدار شدن را داشتم، اما دخترم باردار نمی شد تا اینکه به زیارت حضرت ثامن الحجج (ع) رفتم و روبه روی ایوان طلا بودم که با من تماس

آمنه مستقیمی

با توجه به حضور در حرم و خدمی زائران امام رضا (ع)، چقدر از نزدیک شاهد لطف و عنایت حضرت (ع) به زائران بوده اید؟

لطف و عنایت امام رضا (ع) به زائران در حرم موج می زند. شخصاً دلم نمی آید، غذای حضرتی بخورم و زائران را دارای اولویی می دانم، در یکی از جلسات یکی از دوستان غذایی را برداشت تا به منزل ببرد، کمی دورتر از حرم، پیرمردی را دید و با احترام آن غذا را به او داد، پیرمرد ناگهان گریه کرد و ما فکر کردیم که شاید حس کرده به او توهین کرده ایم! وقتی علت را پرسیدیم، گفت: هوس غذای امام رضا (ع) کردم و در دل گفتم، آقا جان! من نمی توانم، بروم. خودتان برایم غذایی بفرستید و بلافاصله شما آمدید و باقی ماجرا...

هر کسی خالصانه حضرت (ع) را بطلبد امام رضا (ع) به او توجه و عنایت می کنند؛ برای خودم نیز بارها اتفاق افتاده که عرض و خواهشی داشته و پاسخ را گرفته ام مثل عروس و داماد خوب و...

زائر باید در طول ایام زیارت و حضور در مشهد همه چیز را جز امام فراموش کند، امام رضا (ع) خودشان می دانند، چطور زائر را دست پر بدرقه کنند.

با چه کیفیتی امام رضا (ع) را زیارت و با ایشان گفت و گو می کنید؟

بعد از خواندن زیارت و رعایت آداب که در کتبی مثل «مفاتیح الجنان» آمده است، ساده، خلاصه و بدون تکلف ایشان را به جان جوادالائمه (ع) قسم می دهم و می گویم: من را فراموش نکنید؛ و معمولاً در برقراری ارتباط با امام موفق بوده ام.

معمولاً هنگام وداع با امام رضا (ع) تا لحظه آخر در حرم می مانم و بعد مستقیم به فرودگاه می روم و احساس می کنم پای رفتن ندارم و جالب آنکه در این حال اغلب پروازم با تأخیر همراه می شود که از حالت تصادفی بودن خارج شده و احساس می کنم این جاذبه حرم رضوی و عنایت حضرت است.

در بین همه امامان و معصومین (ع)، حضرت رضا (ع) به صفت «رئوف» مشهورند، پس نباید با امام رئوف با رودربایستی و با تکلف حرف زد؛ به هر اندازه خود را به امام رضا (ع) نزدیک کنیم، ایشان هم به ما نزدیک می شوند و صداقت و خلوص، موانع ارتباط ما با حضرت را برمی دارد.

در زمان استانداری خراسان چقدر شاهد عنایت و لطف حضرت (ع) در پیشبرد کارها بودید؟

زمانی که به استانداری خراسان منصوب شدم، جوان بودم. خراسان را هم آن طور که باید نمی شناختم. حتی فرصت نکردم برای خدا حافظی به منزل بروم؛ با قطار سریعاً به مشهد رفتم و وقتی رسیدم، نمی دانستم، کجا باید بروم. شخصی از استانداری به استقبالم آمده بود که درخواست کردم، ابتدا من را به حرم ببرد و بعد متوجه شدم، شب قبل در گناباد زلزله آمده است!

علاوه بر این، چون قبل از انقلاب، استانداری و اداره آستان قدس رضوی با هم بودند، امکانات استانداری در اختیار آستان قدس بود، مشکلات دیگری مثل فعالیت گروهک منافقین، تسلط گروه های چپی بر سازمان ها و ادارات، هم مرزی با سه کشور شوروی سابق، افغانستان و پاکستان و وقوع جنگ تحمیلی (بیشترین تعداد اعزامی ها در ابتدای جنگ از خراسان بود) و... اما در همه این ها دست عنایت امام رضا (ع) را می دیدم.

چنانکه در ماجرای طیس و حضور نیروهای آمریکایی شاهد آن بودیم؛ مرحوم آیت الله طیبی هم بسیار کمک می کردند و در آن دو سال کمترین ناراحتی برای ما پیش نیامد.

مهم ترین اثر زیارت تقویت توحید است

حجت الاسلام والمسلمین دکتر ناصر رفیعی

تقریباً همه مردم ما اهل زیارت اماکن مقدس هستند، زیارت امامین معصوم (ع)، زیارت امامزادگان و شاید در موضوع زیارت و آثار آن بسیار حرف زده شده است.

خدا در سوره نساء آیه ۶۹ می فرماید: راه چهار گروه، راه «انعمت علیهم» است. اول پیامبران، دوم جانشینان پیامبران مثل امام سوم شهدای در راه خدا و چهارم صالحین و افراد خوب مثل سلمان و ابوذر.

قرآن می گوید همیشه با این افراد باشید و راهشان را دنبال کنید و از آن ها جدا نشوید. زیارت یعنی همراه این بزرگواران بودن، یعنی دنبال آن ها دویدن و منطق شدن با کسی که زیارتش می رویم.

این بزرگواران «حی و میت» هم ندارند، چنان که در زیارتنامه ها می گوئیم «أَشْهَدُ أَنْكَ تَشْهَدُ مَقَامِي وَ تَسْمَعُ كَلَامِي وَ تَرُدُّ سَلَامِي» این نکته اول که اهمیت زیارت این است که ما همیشه در نماز «انعمت علیهم» را می خواهیم و مصداق آن انبیاء، ائمه و صالحین هستند.

اما نکته دوم این که زیارت آثار ارزشمندی دارد که مهم ترین اثر زیارت ائمه (علیهم السلام) تقویت توحید است. اعتقاد انسان به خدا قوی می شود. اینجا باید به همه کسانی که در نماز گاهی نسبت هستند، بگوئیم که بیایند زیارت امام رضا (ع) را (سلام) تا باورهایشان تقویت شود.

اثر بعدی زیارت پالایش روح است. انسان در زلال زیارت حضرت رضا (علیه السلام) دل و جان شست و شو داده می شود. چنانکه در دعای پس از زیارت حضرت می خوانیم: «أَسْتَغْفِرُكَ أَسْتَغْفِرُكَ حَيًّا وَ أَسْتَغْفِرُكَ أَسْتَغْفِرُكَ رَجَاءً؛ خدایا استغفار می کنم با حیا و استغفار می کنم با امید».

نفس زیارت حضرت رضا (علیه السلام) و ائمه هدی (علیهم السلام) تحول درونی در انسان ایجاد می کند و حضور ما در بارگاه رضوی باید چشم، گوش و زبان ما را تغییر بدهد.

اما نکته بعدی افزایش محبت است. این اشتباه است که می گویند دوری و دوستی! هر چه انسان بیشتر بیاید، محبتش بیشتر می شود، بنابراین آمدن به زیارت ابزار محبت است. چنانکه آقا علی بن موسی الرضا (علیه السلام) می فرماید: «اما به گردن شما حقی داریم و تمام این حق این است که به زیارت ما بیایید»

در نهایت مهم ترین نکته زیارت این است که اعمال زیارت را در نهایت ادب و تواضع انجام بدهیم، آن دخول بخوانیم، دعای وداع بخوانیم و ادب زیارت را در نهایت ادب و احترام به جا بیاوریم. در حرم آقا مراقب نگاه و رفتارمان باشیم، نکند خدای ناکرده حرکتی از ما سر بزند که نشان از بی توجهی ما به معرفت آقا باشد. رعایت این آداب آن چنان دشوار نیست، کافی است هنگام زیارت تمام حواس و جانمان متوجه آقایی باشد که در حرمش نشستیم. آن وقت رفتارهایمان منطبق بر زیارت می شود.

یکشنبه
۸ مرداد ۱۳۹۶
۶ ذی القعدة ۱۳۳۸
۲۰ جولای ۲۰۱۷
شماره ۸۸

گرچه من پست ها و سمت های همچون استانداری، وزارت، معاون رئیس جمهور، ستاد دانشگاه، رئیس ستاد کمیته المپیک، نمایندگی مجلس و... را تجربه کرده ام، اما بزرگ ترین و شیرین ترین افتخارم، خدمی امام رضا (ع) بوده هست

اینستاگرافی حرمی

#حس_خوب_زیارت
#میهمان_امام_رئوف
#حرم_مطهر_امام_رضا

عکس‌ها: حسین کام‌شاد

آیین جارو کشی در حرم مطهر رضوی

حدیث گرافی

تصویرگر: مسعود صدراپی / سمیه شبانی

